

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Poligráf

XVI. évfolyam 3. szám 2006. november 23.

EMLÉKEZTETŐ az Iskolatanács 2006. november 14-i üléséről

Jelen voltak:

Osztály:	Szülők:	Diákok:
NEON	Somogyi Andrea	Haász Samu
Poligon	Melegh Mónika	Fekete Dorottya
ADSL	–	Pivarnyik Balázs
TiBor	Lázár Péter	–
GamMa	Szecső Tünde	Csákány Dorottya
Non-stop	Szegedi István	Pintér Kristóf
ALL-GO	Roder Tünde	Kovács Nóra
euFóriA	–	Kerekes Anikó
e-GYIK	Kun Zsuzsa	–
KARMA	Ihász Dezső	Ihász Dezső
(P)Olympos	Andrasev Brigi	–
M&Ms	–	Krudy Norbert
JaM	Gedeon Andor	–
NeveNincs	Farkas Éva	Fodor Anna
ALfonZOO	Sipos Anna	Balogh Dávid
Kabaré	–	Benedek István
AzBest	–	–
MarcoPoli	–	–
First Class	–	–
Tour-mix	–	–
Tanerők:	Adorján András, Molnár Lajos, Szász Kata	
Vendégek:	Szabó László	

Napirend

- 1.) Iskolabíróság működésében tervezett változások jóváhagyása.
  - 2.) Miért nem működnek megfelelő hatékonysággal a diákérdekek érvényesítésének fórumai?
  - 3.) Az új értékelési rendszerrel kapcsolatos tapasztalatok (vizsga kontra javítás) megvitatása.
  - 4.) A legutóbbi IT-ülésen felmerült esetek utóélete, válaszok a felmerült kérdésekre.
- Az ülést a szülői oldal képviselőjében id. Ihász Dezső vezette.

1.) Az első napirendi pont kapcsán az előterjesztő, Szabó László, az IB titkára ismertette, hogy a tervezett változtatás lényege az ún. „ellenjegyzés” intézményének kiterjesztése. Elmondta, hogy kezdetekben az IB teljesen függetlenül működött, azonban az oktatási ombudsman által megfogalmazott ajánlás nyomán a közelmúltban az iskola és a diákság érdekében felül kellett vizsgálni az IB döntéshozatali rendjét. Ezt követően bevezetésre került, hogy a kizárással ill. felfüggesztett kizárással végződő határozatokat a vel ellenjegyezteni kell. Ő az ellenjegyzés előtt köteles vizsgálni, hogy a határozat nem ellentétes-e az Alkotmány vagy valamilyen egyéb törvény szellemével. Ha a pedagógiai vezető úgy ítéli meg, hogy az IB határozata a fenti törvényi előírások bármelyikével ellentétes, az ellenjegyzést megtagadja, és új eljárás lefolytatását rendeli el. Az ellenjegyzés intézménye az IB Szervezeti és Működési Szabályzatának legutóbbi, módosított változatába (annak V. cikkelyébe) már rendben bekerült. Molnár Lajos javaslatára az ellenjegyzést

ki kívánják terjeszteni azon esetekre is, amikor az IB határozata csak kilátásba helyezi, vagy valamilyen feltétel teljesülése ill. nem-teljesülése következtében automatikusan magával vonja a kizárást. A javaslat szerint a pedagógiai vezető jogosult lenne pedagógiai és egyéb szempontokat is figyelembe venni az ellenjegyzés mérlegelésekor. Ezen javaslat előterjesztése egy korábbi konkrét eset következményei miatt vált szükségessé.

Molnár Lajos a fentieket azzal magyarázta, hogy az ellenjegyzés formálisnak tűnik ugyan, de aláírását – amellyel jogi felelősséget vállal – nem szívesen adja olyan döntéshez, amelynek meghozatalában nem vett részt, és amelyre nincs ráhatása. Problémásnak érzi továbbá, hogy az IB határozatok kommunikálása is a pedagógiai vezetőre hárul. Ezt a feladatkört az IB egyik képviselője hitelesebben tudná ellátni.

Az IT tagjai között komoly vita alakult ki. Egyesek úgy ítélték meg, hogy az ellenjegyzés által az IB függetlensége csorbul, pedig a függetlenség a legfontosabb érték.

Felvetődött olyan javaslat is, hogy kizárásról szóló határozatok esetén automatikusan induljon egy újabb fellebbezési eljárás, amelynek döntéseibe a mindenkori pedagógiai vezetőnek legyen beleszólása. Egy másik javaslat szerint kizárásos határozatok esetén a pedagógiai vezető méltányossági jogköre alapján mérlegelhesse és egyedileg dönthessen.

Az egyik szülői vélemény szerint a mindenkori pedagógiai vezető felel a szervezet működéséért, hiába van demokratikusan választott IB a Politechnikumban. Ezért jogosnak érzi a Molnár Lajos által felvetetteket. A pedagógiai vezető az iskola egyszemélyi felelős vezetője, az IB csupán az általa leadott jogkört gyakorolja, a döntéseket az ő nevében hozza.

Ezzel szemben mások úgy vélekedtek, hogy ha a pedagógiai vezető beleszólhat az IB döntéseibe, akkor nincs értelme a bíróságnak. Az IB pont azt biztosítja, hogy különböző szempontok érvényesülhessenek a döntések során. A pedagógiai vezető az IB döntéseiért nem felelős.

Elhangzott, hogy a felvételi értesítők is a pedagógiai vezető aláírásával mennek ki, a kizárásról szóló határozatokon is az ő aláírása szükséges.

Az egyik IT-tag úgy fogalmazott, hogy az IB hibás vagy vitatható döntése esetén a konkrét esetet kell kivizsgálni, és nem az IB alapjait kell megváltoztatni. Az aláírás vezetői feladat, formai követelmény. Elhangzott továbbá az a szempont is, hogy a szülő az iskolával van jogviszonyban, az iskolát pedig a mindenkori pedagógiai vezető képviseli, tehát jogilag mindenképpen szükséges az ő aláírása.

Molnár Lajos hangsúlyozta, hogy az ellenjegyzés formálisnak tűnik ugyan, de megítélése szerint a kívülág felé ennél többet jelent.

Megoldási javaslatként vetődött fel, hogy a kizárással végződő IB határozatok végére záradékként kerüljön egy olyan mondat, hogy a döntés nem ellentétes sem az alkotmányos, sem egyéb törvényi jogokkal, és a pedagógiai vezetőnek csak ezt a záradékot kellene aláírásával ellátni. Az IT végül egyhangúlag ezt a javaslatot fogadta el azzal, hogy a következő IT-ülésre az IB-titkár ebben a szellemben terjesszen elő konkrét szövegjavaslatot az IB SzMsz módosítására vonatkozólag.

A többi napirendi pont megvitatását – tekintettel az elhúzódó vitára – az IT elnapolta.

Pintér Kristóf a diákoldal képviselőjében az elnapolt napirendek kapcsán elmondta, hogy megítélése szerint az IT nem kellő hatékonysággal működik. Az egyes napirendeket jobban elő kellene készíteni, a döntésre váró javaslatokat precízebben kellene megfogalmazni, az előterjesztőnek konkrét szövegjavaslatokkal kellene előállni, hogy az IT-n gyorsabb munka folyhasson, és a hosszúra nyúlt viták ne akadályozhassák a döntéshozatalt. Véleménye szerint korlátozni is lehetne az egyes témák megvitatására fordítható időt a hatékonyság érdekében. Az IT tagok többsége Kristóf véleményével egyetértett.

Következő ülését az IT 2006. december 12-én tartja.

Budapest, 2006. november 15.

Lázár Péter szülő (TiBor osztály)

Iskolabírószági határozatok

Időpont: 2006. október 16.

Bírók: Benkóné Molnár Brigitta (szülő), Szummer Máté (diák), Marosvári Péter (tanár)

Egy ALL-GO osztályos diák ügye

Részvevők: panaszolt, osztályfőnöke (Molnár Csaba), a tanuló szülője

Előzmények: A diákot osztályfőnöke panaszolta be tiltott helyen dohányzás (4 alkalommal) miatt. A panaszban az osztályfőnök leírja, hogy az ilyen esetekben előírt utat követve (figyelmeztetés, beszélgetés a szülővel) jutott az ügy iskolabírószági szakaszba.

A tárgyalás: Molnár Csaba kiegészítésként elmondta, hogy a panasz benyújtása óta volt még egy dohányzásos eset (A 6. óra utáni szünetben az iskola elé ment ki panaszolt dohányozni).

Panaszolt elismerte a panasz jogosságát. Megjegyezte, hogy a panaszban szereplő 4 alkalomból 1 vagy 2 eset csupán ráutaló magatartás volt (bár tudja, hogy ez nem enyhítő körülmény, mégis fontosnak tartja megemlíteni). A bíróság kérdéseire adott válaszaiból kiderült, hogy nem komoly dohányos, nem nikotinfüggő. Véleménye szerint a szünetben titkon dohányzó társaság „kedvéért” gyűjt rá ő is, mert furcsának tartaná visszautasítani a kínálást. Elmondta, megbeszélte édesanyjával, hogy abbahagyja a dohányzást.

A tárgyaláson megjelent diákok közül többen védelmükbe vették a dohányzást, mondván, hogy „stresszoldó”, saját maguknak ártanak csak, jó a „közös guggolás” az autók mögött (a tanárbíró ezt inkább megalázó helyzetnek ítéli), stb.

A bíróság megragadta az alkalmat, hogy a dohányzás káros hatásaival és a törvény előírásaival érvelve végképp eltántorítsa panaszoltat legalább az iskolai dohányzástól.

Határozat: Az Iskolabírószág panaszoltat 2007. június 15-ig hatályosan megrovás fegyelmi büntetésben részesíti. Amennyiben dohányzás miatt, a büntetés hatálya alatt újabb alkalommal Iskolabírószág elé kerül, akkor a jelen büntetés „priuszként” figyelembe vehető.

Indoklás: A tárgyalás során enyhítő körülmény nem merült fel. Panaszolt tisztában volt azzal, hogy tilos a dohányzás az iskola egész területén, mégis több alkalommal vétett a szabály ellen. A bíróság reményét fejezi ki, hogy a tiltott dohányzás miatt kiszabott büntetés és panaszolt elhatározása elegendő lesz a jövőbeli ismétlődés elkerüléséhez.

Egy KARMA osztályos diák ügye

Részvevők: panaszolt, osztályfőnöke (Nádasdiné Oláh Zsuzsa), Gonda Erzsébet (tanár, panaszos), a tanuló szülője

Előzmények: A diákot tanára, Gonda Erzsébet panaszolta be. A panaszt eredetileg nem csak ellene fogalmazódott meg, érintett volt egy – azóta már a Poliból eltávozott – osztálytársa is. Ezek szerint a szeptember 22-i Young Enterprise-órán a két tanuló egyrészt folyamatosan zavarta a tanórát, másrészt jelentkezésük módja (karlendítés előre, rézsút felfelé) és az órán indokolatlanul használt német szavak (mein Führertől kezdve a viccesnek szánt, németül ejtett „kávéautomatáig”) arra késztették a tanárt, hogy komolyan figyelmeztesse a tanulókat. A figyelmeztetés ellenére sem maradt abba az óra olyan irányú befolyásolása, amely politikailag nem semleges terület felé próbálta terelni a többi tanuló fantáziáját a termékek előállítás terén.

A tárgyalás: Panaszolt úgy érezte, hogy a tanórai fegyelmezetlenség a panasz tárgya, ezért kezdetben ezzel kapcsolatos volt védekezése is. Gonda Erzsébet és a bíróság figyelmeztette panaszoltat, hogy ennél súlyosabb dologról van szó. A karlendítés és a német szöveg együttese olyan szellemiséget idéz az iskola falai között, mely összeegyeztethetetlen az alapelvekkel, sérti mások jóérzését, gyanakvást ébreszt az „elkövető” nézeteivel kapcsolatban (még akkor is, ha maga az elkövető tudatlanul cselekszik). Panaszolt és a jelen levő csoporttársak próbálták enyhíteni a „karlendítés” jelenséget azzal, hogy csak „annak látszott”, meg hogy öntudatlanul is tartjuk néha ugyanilyen szögben a kezünket. A bíróság már ekkor jelezte, hogy ezt nem tudja komoly védekezésként elfogadni. Többen

elmondták azt is, hogy nem panaszolt volt a kezdeményező, de az is kiderült, hogy nem előzmények nélküli dologról van szó. Gonda Erzsébet elmondta, hogy panaszolt az eset óta már elnézést kért, de láthatóan nem érzi a jelenség súlyát.

Határozat: Az Iskolabíróság panaszoltat politechnikumi tanulmányainak befejezéséig (2009. június 15-ig) hatályosan megrovás fegyelmi büntetésben részesíti. Amennyiben a büntetés hatálya alatt hasonló típusú cselekedet miatt az Iskolabíróság ismét elmarasztalná, úgy a mostani büntetés kötelezően priusznak számítandó be.

Indoklás: Az Iskolabíróság azt akarja elérni, és szigorú ítélete is erre utal, hogy a Poliban hasonló cselekedet soha ne forduljon elő. Nevezetesen minden formában tilos a „karlendítés”, akár nyíltan, akár álcázott formában („csak megtámasztottam a karomat jelentkezéskor, de azért feszesen előretartottam a tenyeremet”), akár „viccnek” szánva, akár tudatlanságból. Világos, hogy legtöbbünknek

nincs szüksége iskolabírósi határozatra ahhoz, hogy tudjuk, megengedhetetlen dologról van szó. Azoknak szól tehát a szigorú határozat, akik erről nem tudnak, vagy netán nem akarnának tudomást venni. Őszintén reméljük – és a jelek is azt támasztják alá –, hogy ennek az ügynek nem lesz folytatása. Megjegyezni kívánjuk még, hogy a tanóra „szétverése” sem került el az Iskolabíróság figyelmét, de ezt – tekintve, hogy panaszolt elnézést kért a viselkedéséért – ezúttal nem szankcionálta.

A határozatok érvénybe lépnek azok kézhezvételekor. A határozatok ellen a kézhez vételtől számított 15 napon belül lehet fellebbezni az IB-titkáránál (Szabó Lászlónál).

Az iskolabíróság nevében:
Budapest, 2006. október 16.

Dr. Marosvári Péter tanár bíró

Mámoros sorok

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy gólyatábor, ahol fiúk és lányok gyűltek össze, hogy megismerjék egymást.

Először mindenki féltékeny kereste a helyét a többiek között, de hamarosan összeverődött egy vidám kis csapat, ami öt főből állt. Új barátságuk öröme elhatározták, hogy

euforikus hangulatukat még jobban növelik azzal, hogy a közeli boltból gumibogyószörpöt szereznek be.

Azonban amikor ezt kifundálták, még nem számoltak a súlyos következményekkel, hisz a felelősségtudat egy pillanat alatt teljesen elszállt. Nem gondoltak semmire, csak arra, hogy jól érezzék magukat.

Ám hamar visszaszálltak a földre, amikor is rájuk rontott a hétfejű sárkány és elkobozta a gumibogyószörpöt.

Sajnos ez sem tántorította el őket teljesen. Elővették a töklevet, s azt kezdték el vidáman szürcsölgetni. Ennek balszerencse lett a vége, mivel hamarosan megjelent a 'Lángoló Tuba' (mely egyébként igencsak jámbor jószág), s csalódott arccal tanácskozást hívott össze. Ezen a gyűlésen egész Aprajafalva részt vett, mivel kiderült, hogy a szomszédos szalmaházban mindeközben sztriptíz tánccsoporthoz és egyéb különös dolgok folytak. (Aprajafalva lakói többnyire női ruhában jelentek meg a tanácskozáson...)

Kínos elbeszélések közepette az öt „jó hangulatú ember” önfeledtsége rohamosan csökkent, s hamarosan mindenkin eluralkodott a szégyenérzet viszkető fájdalma.

Másnap, a gólyatábor különös lényei kivétel nélkül nagyon csúnyán néztek rájuk, s nagy fejmosásokat kaptak innen is, onnan is.

Nagy csendben utaztak hazafelé, remélve a bűnbocsánatot.

Visszatérve, rossz híruktól zengett az egész iskola. Megfogadták, hogy többé ezt a hibát nem követik el, s fátylat borítanak a múltira. Igyekeznek nem kihúzni a gyufát a 'Lángoló Tubánál' (kisebb és még kisebb sikerekkel ugyan...), s rendes tagjai lesznek a Politechnikum társadalmának.

Azóta is boldogan s alkoholmentesen élnek, ha meg nem haltak.

(név nélkül)

Néhány szó az ECDL-ről

Az ECDL (European Computer Driving Licence) az Európai Unió által támogatott, egységes európai számítógép-használói bizonyítvány, amely nem elsősorban az informatikai, hanem a felhasználói ismereteket, az informatikai írástudás meglétét hivatott igazolni. Az ECDL megbízható (a PC használatához szükséges valamennyi ismeretet garantálja), egyszerű (konkrét követelményrendszere van, moduláris formája számos előnyt jelent), minőség-orientált (az EU által támogatott és a nemzetközi ECDL Alapítvány által felügyelt vizsgarendszer), végül – de nem utolsósorban – pedig független, azaz készségeket alakít ki, amelyek a hardver és szoftver típusától függetlenül biztosítják az alapvető alkalmazásokban való jártasságot. Nemzetközileg elismert bizonyítványról van szó, amely jelentősen növeli a bel- és külföldi munkaerő-piaci esélyeket.

A 2006/2007-es tanévtől kezdve egyre több felsőoktatási intézmény számítja be a tantárgyi követelményekbe az ECDL-t, így a hallgatók teljes vagy részleges felmentést, jeles kollokviumi vagy zárthelyi jegyet kaphatnak ECDL-bizonyítványukért.

Az ECDL 7 modulja: információ és kommunikáció (internet-használat és levelezés), IT-alapismeretek, operációs rendszerek, szövegszerkesztés, táblázatkezelés, adatbázis-kezelés, prezentáció.

A Politechnikumban a 10. év végéig mindent megtanultok, így akár le is vizsgázhatnátok – itt az iskolában, a mi tanárainknál, ismerős környezetben. Nem kellene különórakra járnotok, elutazni a város másik pontjára, és nem kell tanfolyamra járni sem hozzá. Nincs rá szabály, hogy egy-egy modulból hányszor próbálkozhattok, nem is regisztrálják ezt sehová. Egy fontos szabály van csak, hogy az első vizsgához képest három éven belül le kell vizsgázni a többi modulból is. Persze van költsége is: kell vásárolni egy vizsgakártyát, és minden vizsgának van vizsgadíja. (Az elmúlt években az érettségiző diákoknak visszafizették a vizsgadíjat, amennyiben megvolt az összes vizsgájuk.)

Én sajnálom, hogy nem éltek ezzel a lehetőséggel.

Ha kérdésetek van az ECDL-lel kapcsolatban, keressétek meg tanáraitokat vagy engem.

Fábián Péter

Kedves Baloo!

**Köszönöm
az iskolai könyvtárnak ajándékozott
sok-sok könyvet!**

A könyvtáros

SPORT PONTVERSENY 2006/2007.

I. negyedév

A következő eseményeken lehetett pontokat szerezni:

- Villámtorna: sakk, foci, tollaslabda, asztalitenisz, atlétika
- Asztalitenisz-házibajnokság

	Név	Osztály	Pont
1.	Tőkés Péter	Tanerő	39,5
2.	Klinda Zsolt	Jam	37,5
3.	Andrási Artúr	Jam	35,5
	Fábián Péter	Tanerő	
4.	Fáth Ádám	e-Gyik	25
5.	Bota Norbert	MarcoPoli	23,5
	Gábor Péter	Jam	
6.	Danó Roland	euFóriA	21,5
7.	Kelenffy András	NEON	19,5
8.	Molnár Lajos	Tanerő	18,5

	Név	Osztály	Pont
1.	Igaz Eszter Judit	Nevenincs	16
2.	Pálos Kata Júlia	GamMa	14
3.	Láng Andrea	Tanerő	12,5
4.	Benkő Margita	Tanerő	10
5.	Halassy Gyöngyi É	Non-stop	6
	Iglódi Anna	GamMa	
	Mécs Katalin	MarcoPoli	
	Nagy Szilvia	M&M's	
	Rovó Zsuzsanna	MarcoPoli	
6.	Csizmás Eszter	Kabaré	4
	Dominik Rita	Jam	

	Osztály	/ fő
1.	Tanerő	4,944
2.	Jam	4,750
3.	euFóriA	3,891
4.	NEON	1,848
5.	Sz-Club	1,841
6.	TiBor	1,462
7.	e-Gyik	1,308
8.	ALL-GO	1,227
9.	MarcoPoli	1,172
10.	GamMa	0,958
11.	Non-stop	0,917
12.	ALfonZOO	0,643
13.	Kabaré	0,640
14.	Nevenincs	0,615
15.	Go-free	0,587
16.	Poligon	0,458
17.	Karma	0,375
18.	M&M's	0,308
19.	(P)Olympos	0,154
20.	ADSL	0,000
	AzBest	

2006. november 7.

Szabó László, jegyző

IRODALMI HÁZI VERSENY

AZ OKTÓBERI FORDULÓ MEGFEJTÉSEI

1. Verdi-kérdések

- a) Verdi operája, a Rigoletto Victor Hugo: A király mulat című műve alapján készült.
- b) Ifjabb Alexander Dumas Kaméliás hölgy című regényére épül a Traviata.
- c) Két vígoperát írt Verdi: Falstaff, A pünkösdi királyság (szinte sosem játszották)
- d) Schiller Don Carlos, A haramiák, Tell Vilmos, Ármány és szerelem (Luisa Miller), Szent Johanna, Fiesco (Simone Boccanegra) című drámájából is lett Verdi-opera.
- e) Shakespeare Falstaffja (A windsori víg nők című színműből) a címszereplője Verdi vígoperájának, amit közel 80 évesen írt.
- f) Verdi nem írt operát Goethe Faustja alapján.

2. Villámkérdések

- I. a) Aki, ami kata◉lizál, az bizonyos anyagokkal a vegyi folyamat sebességét megváltoztatja.
- b) A kata◉lógus olyan jegyzék, amely bizonyos rendszer szerint összeállított tárgyak kezelését, megtalálását segíti elő.
- c) A kettős törzsű, gyors járatú hajót kata◉marán nak hívják.
- d) Az anyahajóról felszálló repülőgépek kezdősebességét megadó kilövő szerkezet a kata◉pult.
- e) A kata◉rziis megtisztulást jelent.
- II. a) Az ani◉mátor valaminek a létrehozója, mozgatója; lelkesítő, buzdító személy
- b) A negatív töltésű iont ani◉onnak nevezzük.
- c) A köszénkátrány lepárlásából nyert színtelen, olajszerű vegyület az ani◉lin.
- d) Az ani◉mális állatit jelent.
- III. a) A cili◉cium azonos a vezeklő◉vvel.
- b) A kürtőkalapot cili◉ndernek hívjuk.
- c) Egysejtű vagy sejtársulásban élő szervezeteknek, továbbá egyes szaporodó sejteknek fonal- vagy szőrszál-szerű mozgásszervecskéje a cili◉a.
- IV. a) A görög mitológiában szereplő királylány, Oresztész húga: Elek◉tra.
- b) Az elek◉tród az a vezető, amelyen keresztül az elektromos áram a folyadékokba vagy gázokba belép.
- c) A fizikának az áramló elektr◉mossággal foglalkozó ága az elek◉trodinamika.
- d) Az egységnyi negatív töltésű elemi részecske neve: elek◉tron.
- IV. a) A cseremiszeket más néven mari◉knak hívják.
- b) A mari◉huána – egy mexikói növényből nyert, cigarettában élvezett kábítószer.
- c) A dzsesszenekar xilofonszerű hangszere a mari◉mba.
- d) A zsinóron rángatott bábu a mari◉onett.
- e) Aki fűszeres, ecetes sós lében pácol valamit, az mari◉níroz.

3. Tóth Krisztina: A tolltartó

- a) A 70-es évekre utal a kék köpeny, a kék füzetborító, a lépcsőzés tornaórán, a hátra tett kézzel ülés, a fekete tábla, a krétapor, az „Osztály, vigyázz! Egészségetekre, pihenj! Oszolj!” mondatok a tornaórákon.
- b) Az énekkar az év végi műsorra készül, melyet a Vörös Csillag moziban fognak előadni a kitüntetések kiosztása előtt.
- c) Az énekórán el kellett énekelnie a tanulónak a saját nevét .
- d) Azzal vádolták meg a mesélőt, hogy ellokte Rudas Rolandot.
- e) A történet végén azt is magára vállalja, hogy ellopta Janák Kinga tolltartóját.
- f) Tóth Krisztina verseskötetei: Őszi kabátlobogás (1988), A beszélgetés fonala (1994), Az árnyékember (1997), Porhó (2001), A londoni mackók (2003), Fény, viszony (2004), Síró ponyva (2004).

4. Képzőművészek

- A Diszkoszvető a Krisztus előtti 5. századból Müron alkotása.
- Rubljev készítette a 15. századi orosz Szentháromság ikont.
- A 16. századi magyar Mária és Erzsébet találkozása című táblakép M.S. mester műve.
- A 17. századi Toledo látképe című képet El Greco festette.
- A Horátiusok esküje a 18. századból David alkotása.
- Liszt Ferenc portréja a 19. századból Barabás Miklós és Munkácsy Mihály nevéhez kötődik.
- A Magányos cédrus a 20. századból Csontváry Kosztka Tivadar műve.

**MEGFEJTŐK: ORAVECZ BORBÁLA (ALFONZOO), REMÉNYI MÁRTON (E-GYIK)
GRATULÁLUNK!**

NOVEMBERI KÉRDÉSEK

1. A magyar felvilágosodáshoz kapcsolódnak az alábbi kérdések (10 pont)

- Kinek a művéből származik a Holmi című, Budapesten havonta megjelenő irodalmi-kulturális folyóirat elnevezése?
- Kinek a síremléke kapcsán tört ki 1806-ban a Debrecen városa és Kazinczy között zajló Árkádia-pör?
- Ki a Himfy-ciklus szerzője?
- Ki írt vígjátékot A kérők és Csalódások címmel?
- Milyen rokonság van Gertrúd és Ottó között a Bánk bánban?
- Ki írt Tariménes utazása címmel szatirikus-utópikus regényt a felvilágosodás korában?
- Az 1836-ban kinek a tiszteletére alapították a Kisfaludy Társaságot?
- Ki volt az az irodalmár, akinek kritikája után Berzsenyi évekig nem írt verseket?
- Ki zenésítette meg Berzsenyi a magyarokhoz című ódáját?
- Ki írt színdarabot A Méla Tempefői, avagy az is bolond, aki poétává lesz Magyarországon címmel?

2. Tedd megjelenési sorrendbe Babits Mihály alábbi műveit! (5 pont / csak ha teljesen hibátlan, hiba esetén 0 pont)

- A gólyakalifa
- Halálfiái
- Esti kérdés
- Ősz és tavasz között
- Jónás imája

3. Műfajok(10 pont)

1. Hogyan nevezzük az elsősorban a görög és latin irodalomban honos pásztori tárgyú, párbeszédes formában írt költeményeket?
  2. Mi a neve a rendszerint szentek életét bemutató, vallásos tárgyú történetnek, amely olykor túlozva mesél el nagy tetteket, eseményeket?
  3. Hogyan nevezzük a drámának azt a részét, amelyben egyetlen szereplő beszél a színpadon?
  4. Melyik az az epikai műfaj, amely valamely eszményi, csupán a szerző képzeletében élő, megvalósíthatatlan társadalmi rendszer, államforma leírását adja?
  5. Hogyan nevezik azt a szaggatott menetű, verses, kisepikai műfajt, amelynek tárgya rendszerint tragikus?
  6. Melyik az a verses műfaj, amelyben a sorok száma mindig 14?
  7. Mi a neve a jellegzetes vonásokat gúnyos célzattal szándékosan torzítva ábrázoló képzőművészeti műfajnak?
  8. Melyik tanulsággal végződő epikus mű szereplői állatok?
  9. A szenvedélyes érzelmi tartalmú, csapongó menetű lírai költeménynek vagy zenei alkotásnak mi a neve?
  10. Hogy hívjuk a töredéket, a befejezetlen művet vagy a végtagok, esetleg fej nélküli csonka szobrot?
4. a) **Parti Nagy Lajos** kortárs magyar író, költő. Említsd meg az életművéből egy-egy verseskötetének, színművének és regényének a címét!
- b) A *Zsírvasárnap* – egy jelentéssűrítő „szócsinálmány”, a szerző leleménye. Mi mindenre utal ez a cím?
- c) Foglald össze néhány mondatban a novella lényegét (ld. huszonvalahányadik oldal!)
- d) Említs a műből hét – tudatosan használt – nyelvhelyességi hibát (a köznyelvi javításukkal együtt)! **(Összesen 6 pont)**
- 5. Melyik stílusirányzat, melyik ország, melyik század, melyik virág, melyik testrész kapcsolódik elsősorban Van Gogh nevéhez? Miért? (5 pont)**

2006. NOVEMBER 15-ÉN RENDEZTÜK AZ ISKOLAI

SZÖVEGMONDÓ VERSENYT.

Kilencen indultak – az éjszakát megidéző – megmérettetésen: DÁVID MÓNIKA, HAÁSZ SAMU, HIDEG DANI, KAPÉLNER ZSOLT, KELENFFY ANDRIS, KELENFFY ESZTER, KRABÓT ZSÓFI, PÁL BORI ÉS RÉFI LÁSZLÓ. HALLHATTUNK TŐLÜK ARANY JÁNOS-, BABITS MIHÁLY-, JÓZSEF ATTILA-, TÓTH ÁRPÁD- ÉS WEÖRES SÁNDOR-VERSELT, KARINTHY FRIGYES- ÉS ÖRKÉNY ISTVÁN-PRÓZÁT.

A zsűri – BÁNFALVI ZSÓFI, NAGY ILONA ÉS PREISZNER MIKLÓS – ALAPOSAN ÉRTÉKELTE A PRODUKCIÓKAT, MINDEN RÉSZTVEVŐNEK AZT AJÁNLOTTA, HOGY FOGLALKOZZON A JÖVŐBEN IS SZÖVEGMONDÁSSAL, VÉGÜL KÉT ELŐADÁST JUTALMAZOTT KÖNYVVEL:

HIDEG DANIÉT ÉS KELENFFY ANDRISÉT.

MINDEN ELŐADÓNAK GRATULÁLUNK ÉS KÖSZÖNJÜK A SZÍNVONALAS DÉLUTÁNT!

A MŰVÉSZETISMERET MUNKACSOPORT

*Megariszpekt és elismerő főhajtás a következő embereknek, akik október 21-22-én a Politechnikum színháztermében túlélték a **TWIN PEAKS MARATONT**, részben vagy teljesen megnézték egy 30 részes sorozatot és egy filmet (kb. 25 óra tiszta játékidő), és azóta is többé-kevésbé beszámítható tagjai az emberiségnek. Íme a névsor:*

Kutassy Dorka, Markó Bianka, S.B. (olvashatatlan aláírás), Meggyesfalvi Bogi, Dominik Ági, Kelenffy Eszter, Schwarcz Eszter, Marcell Nóra, Nagy Viktor (special guest star), Végh Mihály, Dominik Rita, Krudy Norbert, Gedeon Eszter, Muhi Zsófia, Iglódi Anna, Marácz Fanni, Németh Bálint, Váradi Nikolett, Muhi Fanni, Rigó Livia, Mendlik Hajna, Nemesbüki Hanni, Pálos Kata, Deák Andris, Békés Bálint, Kelenffy Robi, Schepác András Csoppy, Preiszner Cooper Ádám, Fekete Bob Miklós, és bárki, aki nem írta fel a nevét, és mi sem emlékszünk rá.

Köszönettel az élményért:

a szervezők.

Twin Peaks-maraton – beszámoló –

Körülbelül egy hónapja megmagyarázhatatlan feliratú plakátok jelentek meg a falakon, amelyek sokaknak megragadták a figyelmét: „*Tűz, jöjj velem*”, „...*az a legjobb almás pite, amit valaha ettem...*”, „...*és mindig szól a zene...*”, csak hogy néhányat említsek. A „Twin Peaks-maraton” felirat és a terjedő pletykák szerint filmvetítés lesz a következő hétvégén – derült ki hamarosan. Bizony, a rölapokon pontos dátum és helyszín szerepelt; aztán egy keveset mondó, de sokat sejtető hirdetés után a ban még jobban elkezdett érdekelni a dolog. David Lynch nevét

elvéve hallottam csupán, mint pölő a Lost Highway-hez kapcsolódóan, amit szintén ajánlottak. Egy ismerősömmel való csevely és egy ebből származó mondata után, miszerint baltás gyilkosokként kerülünk ki onnan, elhatároztam, hogy elmegyek. Kérdezgettem iskolatársaimat is, ugyan jönnének-e, de sajnos csak elvéve akadt igenlő válasz.

Kb. egy hét múlva (azaz több mint három hete), szombaton reggel fél tízre beértem a színházterembe; örömmel nyugtáztam, hogy nemcsak jelentős számú gólya (ekkor még majdnem a társaság fele), de még volt polis, sőt külsős is megjelent; körülbelül húszan voltunk, a létszám később ingadozott, kb. 17 és 27 között. A jelen lévő tanárok: Fekete Ádám és Preiszner Miklós. Egy tízperces előzetes után, melyben háttér-információkat mondott el a harmincrészes sorozatról, Ádám elkezdett vetíteni. A főcímet először még végignéztük, utána már nem.

Az első perctől kezdve éreztem azt a jellegzetes, gyomorból jövő, fojtogató feszültséget, ami a dolog végéig kísért. Megmagyarázhatatlan, mint minden a filmmel kapcsolatban. Az első néhány részben feszült figyelemmel kísértem végig, hogy oldódnak, de inkább bonyolódnak a szálak, egy-egy lélekig sokkoló jelenettel fűszerezve, mint például a jellegzetes álmokép piros függönyökkel, táncoló törpével és az ehhez tartozó elviselhetetlen rettenettel. A sorozat gyakorlatilag szintiszta krimi, ha eltekintünk az okkultista elemektől. A megérthetlenség és zavartság hatását az is

keltheti, hogy egyik szereplő sem teljesen normális, mindegyiknek van valami furcsa szokása, elmebaja, vagy csak egyszerűen megmagyarázhatatlanul viselkedik. A gyilkosságra már az első rész legelején fény derül, ám a helyi szervek nem tudnak mit kezdeni az esettel, így kerül az FBI-os Cooper ügynök Twin Peaksbe. Ettől kezdve mindenki gyanús, egyre több egymástól függő és független ügy kerül kapcsolatba egymással és Cooper ügynökkel.

Három-négyrészenként szünetet tartottunk – egy rész háromnegyed órás, de voltak extra, másfél órás példányok is –, olyankor egy gyors összefoglaló a történekről, evés-ivás, valamint a közben érkezettek üdvözlése, mivel folyamatosan érkeztek és mentek el résztvevők, egy-két kivétellel (például jómagam), akik jóformán elejétől végéig ott voltak.

Körülbelül a tizenötödik résznél lankadni kezdett figyelmem, mivel egy fontosabb rész lezárult, így kezdtem el-elbóbiskolni. Akkor már jócskán estefelé járt, pláne, hogy korán be is sötétedett. Ezért elkezdünk leköltözni a padlóra, hálósák alá-főlé, kispárnával vagy anélkül, matracon vagy kőkemény padlón. Ádám az egyik szünetben intett minket, hogy ne helyezkedjünk el túl kényelmesen, mert el találunk aludni, ami sajnos be is következett néhányunknál. Ez viszont valamennyire indokolt, mert már éjfél körül járt az idő. Pont éjfélkor volt is egy nagyobb szünet, sokak szervezete nemigen bírta már az alváshiányt és a folyamatos lelki nyomást; akkor jött rám az idegletés. A rendszertelen étkezés, alváshiány, stressz okozta álmoság, képzelgés és szédülés neurotikus zavarhoz, paranoiához vezetett nálam. WC-re menet folyamatosan úgy éreztem, figyel valaki, vártam valakit és mindentől rettegni kezdtem. Nem tudom, másoknál is jelentkeztek-e tünetek, vagy csak nálam volt rossz az időzítés. Mindenesetre szünet után kimondottan kellemetlen volt visszafeküdni a még hálósákkal is betonkemény fapadlóra. Kénytelen voltam elaludni. Kis idő múlva arra ébredtem, hogy sötét van a teremben: Mint kiderült, egy óra alvásszünetet iktattunk be, tekintettel az általános figyelemre. Ez többé-kevésbé sikeres volt, mégis, úgy két óra felé elnyomott az álom, és csak úgy hat rész múlva ébredtem fel. Ez körülbelül a huszonkettedik rész volt (a teljes sorozat egyébként harmincrészes), itt már esélyem sem volt, hogy újra felvegyem a fonalat, így megpróbáltam alkalmazkodni az új szereplőkhöz, bár egy efféle múnél nem különösen fontos, hogy értjük-e az egészet. Az utolsó öt részre összeszedtem magam, és az összegyűjtött információk kiegészítették az öröklet fejében. Ekkorra már gyakorlatilag egy egész más társaság ült bent, mint akik elkezdtek, jócskán meg is fogytunk, megviseltek voltunk. A terem is szétszórtabb volt, ruhák, hálósákok és táskás heverték szanaszét kiborulva, megtaposva és egymásra hanyva, bár ez már senkit sem zavart.

Végül is befejeztük a sorozatot, ami a végére teljesen kifordult önmagából, a szereplők fele meghalt, a másik fele megőrült erős túlzással. Ekkor volt egy nagyobb szünet, mivel meg akartunk nézni még egy Lynch-filmet – a tervezett kettő helyett – „*Tűz, jöjj velem*” címmel. Ezt azonban még a felnőttek is csak erősebb idegzetűeknek ajánlották, a film a sorozat előtt történt eseményeket mutatja be. Sajnos a film nem volt nálunk, ezért a két tanár elugrott a videotékába kivenni, ez egy jó órába telt, ami alatt mi próbáltuk szellemileg kilihegni magunkat lehetőleg a legkevesebb gondolkodást igénylő tevékenységekkel. Ezután Miklósek megjöttek a filmmel; kínos problémát okozott viszont, hogy a szalag hibás volt, négy-öt másodpercenként a kép bezizzent, majd visszajött; aztán ugyanezt megismételte. Ezt azonban pár perc után meg lehetett szokni.

A film, ahogy ígérték, embert próbáló volt, ezért két napi nyomás után feladtam és az első húsz perc után otthagytam a maratont. Ekkor körülbelül hatan-heten voltak még benn. Olyan érzéssel hagytam el az iskolát, mintha egy hete léptem volna be. Hazafelé némi álmosággal ugyan, de viszonylag visszazökkentem a normális kerékvágásba és szokásos gondolataimba.

Körülbelül 24 órát filmeztem, és bár sok volt, de nem bántam meg, ám minden elismerésem azoké a hardcore-oké, akik végignyomták mind a 36 órát, mint például a két tanár és persze pár kötélidegzetű diák. A hangulat mindvégig remek volt, mert ha álmosan, idegletősen, fázósan, éhesen, értetlenül, borzongva stb. is, de filmet néztünk, ami, mint tudjuk, sosem időpazarlás.

Sportsiker

Baranyai Tamás (Gamma) karate Európa-bajnok lett kumite (küzdelem) Kadet kategóriában (a 16-17 évesek között), és harmadik helyezést ért el a Junior kategóriában (a 18-20 évesek versenyében)!

Gratulálunk a gyönyörű eredményhez!

November 10-ről 11-re virradó éjszaka többen

túléltek.

A részletek még útban vannak a szerkesztőségbe, de az a hír már eljutott, hogy hat csapat ért célba:

Lobert Ledford
Csecsemők
Nagy Turul
Dara
Böszmék
Kerozin

Hogy kiket takarnak e csapatnevek, derüljön ki a decemberi ből!

MV

* * *

A Poli alkotói

Most majdnem megjelenik az első hónapok kézműves mestereinek neve, de a székelykáposzta keresztülhúzta Bodonyi Éva számításait. Az történt ugyanis, hogy az összesített névsorra ömlött az otthonról első alkalommal hozott ebéd, amely eláztatta Éva új táskáját, noteszét és mindazt, ami még a táskában hevert.

A következő napokban az alkotástanárok és az alkotó csoportok segítségével Éva újra kinyomozza a jutalmazottak névsorát, és decemberben – karácsonyi ajándékként – nyilvánosságra kerül mindazok neve, akik szép alkotásokat hoztak létre idén ősszel.

Bocs!

A szerk.

Mitől lesz valaki népszerű vagy népszerűtlen?

Most arról fogok írni, hogy mitől lehet valaki népszerű vagy népszerűtlen.

Aki népszerű szeretne lenni, annak (főleg az ismerkedés elején) ajánlott követni a trendet. Ez azonban nem azt jelenti, hogy csak márkás dolgokban kell járnod. Fontos az ápoltság és az ízlés is. Lényeges, hogy ne legyen koszos, foltos a ruhánk, mert az „ciki”.

Az első benyomás nagyban befolyásolja a népszerűséget. Én például megpróbálom a legjobb ruhakombinációt magamra dobni és „bevállalós” lenni. Tehát mindig úgy kell alakítani a külsőnket és a belsőnket, hogy ha találkozunk valakivel, az kellemes benyomást tegyen neki. A hangsúly a belső tulajdonságon van. Sokkal többet nyom a latban, hogy mit gondol az ember, mint az, hogy, hogy néz ki.

Az is lehet népszerű, aki kiemelkedőt nyújt valamiben, például poénok, sport, fejszámolás, stb. Poénos dolog például valakit viccesen kicsúfolni, de úgy, hogy őt ne sértsük meg. Sportos valaki, ha órán nem „lazsál” és a futásoknál, játékoknál is az élen végez.

Sokat számít, ha valaki jól tud beszélni, véleménye van, és jól érvel, meg tudja győzni társait. Én szeretem, ha meghallgatnak mások, és ők is kulturáltan elmondják véleményüket. Jólesik, amikor meggyőzőm a társaim, bíznak bennem és elfogadnak vezetőnek.

A rossz tulajdonságok is nagyon befolyásolják a népszerűséget, pl.: ha valaki sértődékeny, káromkodik, káros szenvedélyeket űz, vagy nem tud vesztíteni, az nem valami népszerű. Nem érdemes hazudni, mert az elején mindenki „nagyinak” tart, de amikor kiderül az igazság, rögtön elfordulnak tőled. Nekem volt egy olyan osztálytársam, aki még hatodikban is nagyokat hazudott. Voltak, akik hittek neki (elég sokan), de aztán lebukott és onnantól kezdve senki sem barátkozott vele.

Szóval a népszerűséget nem olyan könnyű megszerezni, de ha sikerül már könnyebb megtartani, és ha elveszítjük nagyon nehéz visszaszerezni.

Dávid Bence – Poligon

Menő és ciki dolgok

Az emberek különböző korosztályai más és más korszakokban eltérő dolgokat tartottak menőnek. 20-30 évvel ezelőtt az volt a menő, ha valakinek be volt tűrve a gatyájába a pólója, és vastag keretű szemüveget hordott. Manapság ez állati gáz. Az SZTK keretes szemüvegek lecserélődtek rejtett keretes szemüvegekre, és a betűrt pólók lógó cuccokra.

De nem csak a külső dolgok számítanak. Gáz, ha valaki még soha nem volt színházban, vagy nem volt koncerten. A ronda beszéd, a csúnya szavak használata sem előny egy társaságban. Ciki, ha valaki nem ismer filmeket, nem olvasott könyveket. Ciki, ha nem vagy önmagad, és egy nagyobb egyéniséget utánzol. Gáz, ha valaki nem szereti az állatokat.

A különböző társadalmi rétegek közt is nagy különbség van. Az utcai suttyóknál az a menő, ha valakinek hangos a telcsije, a milliomosok pedig házaik mennyiségével és méretével versengenek. Általában gáz a lányok társaságában nem túl nemes gázokat eregetni, de ez is az emberek értékrendjétől függ.

Az emberek különbözőek, és ezt el kell fogadni. Menj abba a társaságba, ahol jól érzed magad!

Ferenczi Márton – Poligon

Mitől lesz valaki menő vagy lúzer?

Menő attól lesz valaki, ha kb. olyan, mint a többi gyerek, de mindenben egy kicsit jobb. Azért mondom, hogy kicsit, mert ha pl. egy közösség legtöbb tagja nem síel, nem számítógépezik, nem túrázik, hanem visszahúzódó és kb. minden házi feladatát, dolgozatát, stb. 3-4-esre írja meg, és ennek a társaságnak egy tagja minden télen két hónapig hiányzik az iskolából, mert síelni ment külföldre, amúgy pedig nagy PC-guru, sokat beszél, szereti a természetjárást, és emellett pedig kitűnő tanuló, akkor viszonylag nagy rá az esélye, hogy kitagadják. Ha viszont egy másik csoport tagjai ugyanezekkel a tulajdonságokkal rendelkeznek, de fordított arányban, akkor megint a különcöt fogják kitagadni.

Most én is meglepődtem magamon, mert nekem (is) az jutna először eszembe, hogy menő az, aki gazdag, jó mobilja számítógépe stb. van, jó cuccokban jár, de aztán elkezdtem gondolkodni, hogy tulajdonképpen tényleg kit is tartok én menőnek? Milyen alapon határozom/határozzuk meg, ki is a menő? És hát erre jutottam.

(Most növeljem a betűméretet? Húzzam összebb a margókat? Több nem jut az eszembe.)

Népszerűbb lesz még egy ember attól is, ha valami olyan feladata/hobbija van, aminek következménye az, hogy naponta kapcsolatot kell teremtenie az osztálytársaival. (Pl.: tantárgyfelelős, képviselő az iskolagyűlésen, ebédfelelős stb.)

Népszerűtlenebb lesz attól, ha az osztályban egy vagy több ember valami hibát talál benne, és ezt hangoztatja is. Természetesen a népszerűségének csökkenése egyenesen arányos az őt cikiző emberek számával. Általában ilyenkor, ha egy menő ember cikizti a másikat, akkor az háromnak, ha egy népszerűtlen, akkor 1/4-nek számít.

Persze akkor is veszít az ember a népszerűségéből, ha egyszerűen ronda, kopott cuccokban jár, vagy rosszak a jegyei (ezeket hívják előítéleteknek), holott lehet, hogy tök jófej – bár tudjuk, hogy a népszerűség, menőség cseppet sem arányos a jófejséggel.

Népszerű az, akit annak mondanak, és továbbá az, aki magabiztosan annak hiszi magát (mert az, aki menő, általában nem szerény). Van olyan is, hogy valakit azért tartunk menőnek, mert nem merjük cikizni (pl. mert egy izompacsirta), és közben teljesen hülye és bunkó.

Lehet olyan is, hogy valaki egyébként nem lenne népszerű, de jó beszólásai vannak, és így ő lesz az „osztály menője”.

Tehát attól is népszerűbb lehet az ember, ha meg tudja nevetetni a tömeget (az osztályt), ismer jó könyveket, (web)oldalakat, mindig tud valami jó viccet, stb. Ugyanígy az nem lesz épp menő, aki unalmas alak, nem csinál semmit, visszahúzódó, és csak úgy ott van és ül, mint egy tál puding.

Gyakori, hogy a népszerűség nagyon igazságtalanul oszlik meg a közösség tagjai között.

Beszélgetés (Tengerész) Henrikkel

I. János király harmadik fiát, Henriket mindig is érdekelte, ma is érdekli a tengeri hajózás. Majdnem húsz évvel ezelőtt felvetette, érdemes lenne felfedezni az Indiai-óceánt, ám ezt csak Afrika megkerülésével lehet. A felvetésből egyre mélyebb érdeklődés, majd rögeszme, életcél vált. Ő maga eddig még nem szállt tengere, de nemsokára ez is el fog következni.

Sagresi várában kutatóintézetet hozott létre tizenkét évvel ezelőtt (1416).

Munkatársunk igyekezett a lehető legtöbb mindenről kérdezni.

– Mikor és hogyan alakult ki földrajzi érdeklődése?

– Én inkább így tettem volna fel a kérdést: mikor és hogyan alakultak ki felfedezői ambíciói?

– Tehát: mikor és hogyan alakultak ki felfedezői ambíciói?

– Már kiskamasz koromban. Többször volt például, hogy a barátaimmal csónakáztunk, és megláttunk egy kisebb szigetet, amelyen általában nem volt más, csak fák meg bokrok, persze ezt csak utólag tudtuk meg, akkor általában ezt kizárólag nekem volt kedvem felfedezni. Nem akarom ezzel magamat mások fölé emelni, egyszerűen arról van szó, hogy engem mindig érdekelt az új, a számomra új megismerése.

– Hogyan jött az Indiai-óceán felfedezésének ötlete?

– Hogyan jött, hogyan jött? Hogyan jön akármi felfedezésének ötlete? És egyáltalán, mit lehet erre mondani?

– Mégis?

– Úgy gondoltam, erről az óceánról, erről a vidékről tudok/tudunk a legkevesebbet.

– Azért is kérdeztem, mert Portugáliából az Indiai-óceánhoz csak Afrika megkerülésével lehet eljutni.

– Igen, ezért is lenne külön kihívás ez az expedíció.

– Sagresi várában kutatóintézetet hozott létre. Mondana erről valamit?

– 1416-ban alapítottam az intézetet, az alaptőkét genovai bankároktól szereztem. Főként kutatással foglalkozik, de hajógyár és oktató intézmény, hogy ne mondjam iskola is. Mint már volt róla szó, nagy vágyam Afrikán keresztül eljutni az Indiai-óceánhoz és környékéhez. Részben ehhez szükséges kutatásokat és előmunkákat is végzünk ott. Az intézetben különféle, a szakmájukat remekül ismerő és művelő szakember dolgozik: csillagászok, földrajztudósok és térképészek.

– Jelenleg milyen projekten dolgoznak?

– Több nagyszabású projekt is folyamatban van egyszerre, ezek közül talán a leginkább említésre méltó az a munka, amelynek során a földrajzi szélesség meghatározásán dolgozunk. Adatokat, ismereteket gyűjtünk a tengeri áramlatokról és az uralkodó szélirányokról.

– Milyen gyakran szerveznek expedíciókat?

– 1418-tól évenként. Az atlanti-óceáni Madeirát 1420-ban fedeztük fel. A tőlünk telhető legalaposabban feltérképeztük Afrika partvonalát.

– Hát nézze, csak gratulálhatok, és így tovább, remélem, ismét beszélgetünk, amint eljutottak az Indiai-óceánhoz.

– Én is remélem, és persze ennél is jobban remélem, hogy mihamarabb eljutunk a célhoz, már csak a bizonyítás miatt is.

– Köszönöm a beszélgetést.

– Szívesen.

Békés Bálint

Arisztotelész naplóbejegyzése

A ma reggel is úgy kezdődött, mint az eddigi reggelek: felkeltem, kimentem úszni egyet, felvettem a frissen mosott báránnyelű tógátam, majd elindultam a tanórára.

Kedves barátom és tanítóm reggel úgy fogadott minket az olajfák árnyékában, hogy most találjunk ki egy új játékot, és akinek van ötlete, az mutassa is be nekünk. Rögtön felkaptam a fejem, és elkezdett kattogni az agyam. Egy perccel később azon kapom magam, hogy mesterem helyén állok, ő pedig a helyemen ül. És már mondom is a szabályokat:

Először is valamelyikünk elhúzódik, és mi kitalálunk egy dolgot: élőlényt, tárgyat, bármit. Ő kérdéseket tesz fel, amikor visszahívjuk. Ezen kérdések különlegessége az legyen, hogy eldöntendő kérdések legyenek, tehát csak igennel és nemmel lehet rájuk válaszolni. És így kell kitalálnia azt, hogy mi mire gondoltunk.

Már pár órája játszottuk a játékot, mert nem volt másnak semmi ötlete, és azért is, mert mindenkinek nagy tetszett. Ekkor felállt mesterem és így szólt: „Most egy kis szünetet tartanánk! Menjete el ebédelni és találkozunk itt két óra múlva.”

Nos két óra helyett már mindenki egy órával előbb ott volt, és játszották a játékot. Jólesett, hogy ennyire élvezik. Ezért mikor hazamentem, a szállásadóm gyermekeinek is megmutattam ezt az új játékot. Vacsora közben és még akkor is ezt játszották, miközben kimosták a másnapi tógájukat.

Másnap reggel felkeltem, és elmentem úszni, mint mindig, és a gyerekek épp a szüleiknek magyarázták a játékszabályokat. Pontosan úgy, mint előző este én.

Reggeli után szokás szerint a piacra mentem, hallgatni az emberek badarságait és logikátlan beszédeit az „életéről”. Nos, kivételesen a sok zagyvaságot beszélők helyett kis csapatokat találtam. Minden csapat egy ember köré gyülekezett és sokan nevettek. Fülelni kezdtem, hogy miről folyhat a beszélgetés. Legnagyobb meglepetésemre mindenhol egy kérdést hallottam és egy „igen”, esetenként „nem” követte. Elég volt párat hallanom ahhoz, hogy tudjam, mindenki az én játékot játssza! Büszkeség fogott el! Ritkán van ilyen, de végre jól éreztem magam a piacon. Oda álltam az egyik csoporthoz és én is játszottam, nevettem és kérdeztem.

Mára viszont épp eleget írtam, így most abba is hagyom, de majd folytatom.

Fekete Zsófia – (P)Olympos

Mátyás naplója

1474. május 6.

Már közel tíz éve uralkodom Magyarország felett, és úgy érzem, a közelmúltban végre sikerült az, amire vágytam: azok a dolgok, amelyek megvalósítását már akkor terveztem, amikor a trónon is csak fél lábbal voltam. Magyarország színvonala végre megfelel a 1400-as éveknek. Mivel fontos dolgokon megy át az ország (a fejlődéseknek köszönhetően), elengedhetetlen, hogy ezeket az információkat meg ne örökítsem, és majd össze ne vessem az ország (mai naptól számolva) tíz évvel későbbi életszínvonalával.

Beszéljünk először is az írásról és a könyvekről! Úgy gondoltam, hasznos lehet, ha az utókor számára megörökítünk bizonyos információkat (példának felhoznám: ezt a naplót)!

Mivel manapság még csak igen csekély mértékű írott szöveg van (hiszen nehéz az előállítás), féltett kincsként őrizzünk. A legnagyobb könyvtár az én birtokomban van, amit egyre csak bővítek. Ez egyre könnyebben kivitelezhető, mert Budán királyi könyvmásoló műhelyt kezdtem működtetni, aminek immáron harminc betűfestője van. Ezenfelül a budavári ferencesek illetve domonkosok kolostorában is folynak hasonló munkálatok. Valamint Firenzében is foglalkoztatok négy könyvmásolót.

1470-ben hatalmas áttörés következett a könyvkészítés területén, hiszen az udvaromban kinyomtatják az első könyvet. Hess Andrást, egy híres-neves embert rendeltem ide, aki 1472-ben ideköltözik és fontos szerepet vállal ezekben a munkálatokban.

Most pedig leírom az emberek vízszerezési lehetőségeit manapság, az ötleteimet és a vele kapcsolatos intézkedéseimet. Nos, a vízellátás ugye reformokon ment keresztül, hiszen én vagyok az első uralkodó, aki a budai hegyek friss forrásvizét bevezettem a várba, ahonnan eljutattuk a vár főterére is. Ez olyan jelentős volt közegészségügyi szempontból, hogy a következő címet adtam neki: Mátyás király budai vízmű-építkezése.

A következő említésre való dolog az orvostudományon belül a sebészet, ami magas fokon áll. Ismereteik igazán nem nevezhetőek csekélynek, olyan gyógynövényeket természetettek a kolostorokban, majd bátran használtak, amelyeket (véleményem szerint) 500 év múlva is hasznosítani fognak. Budának több ispotálya is van, amit a bíró valamint az esküdtek hetente ellenőriztek.

Nemcsak a bűnök lettek egyre „választékosabbak”, hanem a büntetések is – ezt taglalom a következő soraimban. Halálos büntetések: akasztás, ami a legmegalázóbb volt, lefejezés, Dunába fullasztás, keréketörés, lófarkra köttetés, élve eltemetés, elevenen elégetés. Kisebb büntetéseknél az (úgy vélem) örökre érvényes talio elvét követjük, tehát fogat fogért, szemet szemért. Példának felhoznám: testcsontkítás, megvesszőzés és pellengérré állítás, illetve pénzbüntetés és száműzetés.

Nos, mivel a mai napon igencsak elfáradtam, nyugovóra térek. De holnap folytatom ezeknek a hasznos elbeszéléseknek a sorozatát.

Muhi Vera Nyna – (P)Olympos

* * *

A kulcs

Kosztolányi Dezső elbeszélésének átirata

1.

Az apa szemszöge

Egy napon szokásos nyomott hangulatomban ültem a hivatalban, abban a kicsi teremben, melyben már reggel fülledt a levegő. Íróasztalomon a sarokban van, háttal az ajtónak, ráadásul olyan kicsi, hogy a szükséges könyveimet egymásra rakva a földön kell tárolnom.

Egyszer csak hallom, hogy valaki mellettem köhint egyet. Odanézek, és szemben találok magam a fiammal. Nagyon megijedtem. Még soha sem jött be hozzám, így nem is tudta, hogy valójában milyen a hivatal.

– Kezedet csókolom, édesapa – mondta kissé megszeppenve.

– Mit akarsz?

– Anya küldött.

– Miért?

– A kulcsért.

– Miféle kulcsért? – kérdeztem most már dühösen.

– A kamrakulcsért. Azt hiszi, magaddal hoztad, tévedésből.

– Mindig zavartok!

Hirtelen nem tudtam, mit is mondhatnék. Zavarban voltam. Biztosan nem így képzelte el a hivatalt, és én nem akartam, hogy kiderüljön az igazság.

Elkezdtem turkálni a zsebeimben, de csak a cigarettatárcám, egy vajas zsömle, egy szemüvegtok, egy jegyzőkönyv és a zsebkendőm volt benne.

– Nincs – feleltem.

Nem rám nézett. Tekintete az asztalomra tévedt. Tovább matattam a zsebeimben, közben ruházatát néztem.

– Aztán hogy jössz ide, tisztességes emberek közé!? Csupa piszok vagy. Meg se mosdottál. A cipőd, a harisnyád. Mint egy csavargó. Nem szégyelled magad?

Muszáj volt ezt mondanom neki, különben megtudták volna, hogy tényleg így élünk.

– Ez a te fiad? – jött a kérdés.

– Az. Haszontalan. Mindig kódorog. A labdán jár az esze, nem a könyvön.

– De most szünidő van. Vagy talán megbukott?

– Majdnem – feleltem kicsit túlozva.

Ahogy ezt kimondtam, a nadrágzsebemből kiesett a kulcs.

– Ott van.

Ekkor többen kiáltottak:

– Takács, Takács!

Megörültem, mert megjött a főnököm.

– Parancsoljon, méltóságos uram.

Papírlapokat nyújtott át, és így szólt:

– Takács, gyorsan hozza át nekem ezeket az iktatóból!

– Azonnal, méltóságos uram – hadartam, és már rohantam is.

Nagyon reméltem, hogy nem beszél túl sokat a Pistivel, vagy ha igen, akkor is jó véleménnyel lesz róla. Nem akartam, hogy miatta rosszat gondoljanak rólam.

Mikor visszaértem, láttam, hogy nagyon is ismerkednek. Átadtam, amit kért, ő pedig megköszönte.

– Elbeszélgettünk a fiával. Kedves, értelmes fiúcska. Úgy látszik, jó tanuló is.

– Igen, méltóságos uram – feleltem megkönnyebbülve –, iparkodó, szorgalmas gyermek. – Majd hozzáfordultam: – Most siess haza, fiacskám, édesanyád vár!

Jól megölelgettem és elköszöntem tőle.

– Szervusz, Pistukám.

Rossz szívvel köszöntem el a kisfiamtól. Láttam, hogy nyomja valami a lelkét, rosszul éreztem magam.

Lamboy Laci – ADSL

A kulcs

2.

– Jó reggelt, Takács, ön megint elkésett! Remélem, nem csinál ebből újra rendszert. Már egyszer megbeszéltük, hogy az ilyesmit nem tudom elfogadni az alkalmazottaim körében. Maga jó barátom, de tudnia kell azt, amit mindenki más is tud ebben az épületben! Ha még egyszer elkésik, Takács, akkor kénytelen lesz elbúcsúzni a jövedelmétől.

Ezek a szavak már szinte ismerősek voltak Takács számára, csak azt nem tudta fel fogni, hogy vajon miért nem bocsátották még el. Természetesen az az incifinci, fürge úr, aki beosztottjaként tekintett Takácsra, jól tudta a választ. Hiába cáfolta mondandójával, de barátságuk mégis nagyon sokat jelentett számára. A főnök hiába volt gazdag ember, mégsem nézte le munkatársait. Néha természetesen egy kis luxust megengedett magának, és olyan dolgokat kért tőlük, amit ő maga is teljesíteni tudott volna, de ezt is csak azért csinálta, nehogy a dolgozók elkanászodjanak, hiszen bármennyire is tisztelte őket, mégiscsak ő volt a főnök.

– Nem, nem fog többet megtörténni, megígérem. Az egész csak azért volt, mert a fiamat el kellett vinni orvoshoz. A láza majd' negyven fokos volt – hazudta szemrebbenés nélkül Takács. – Soha többet nem fordul elő! – A főnök tudta, hogy nem mond igazat. Rosszul esett neki.

– Jól van, Takács, akkor kezdjen bele máris a munkájába!

Takács a lehető legnagyobb tisztelettel meghajolt főnöke előtt, és egyenesen az íróasztal felé vette az irányt. A kabátját felakasztotta a fogastra a kalapja mellé. A tollait elővette mellényzsebéből és hozzálátott a munkához.

Az óra pontosan tizenkettőt ütött, amikor asztala mellett megjelent fia. Első pillanatra felforrt a vére.

– Kezedet csókolom, édesapa!

Takács nem szerette, ha fiával kell mutatkoznia társaságban.

– Mit akarsz?

– Anya küldött.

„Szóval anyád megint nem képes felfogni, hogy ha én itt ülök egész nap és keresem a pénzt, akkor ő legalább ne zavarjon” – gondolta Takács, de e szavak helyett csak annyi jött ki száján:

– Miért?

– A kulcsért.

– Miféle kulcsért?

– A kamrakulcsért...

A fiú még folytatta a mondatot, de Takácsnak hirtelen eszébe jutott a kimentő szövege, amit főnökével beszél. Tudta, ha a főnök meglátja, hogy a fiú itt van, akkor azonnal kirúgja őt.

– Mindig csak zavartok! – mondta sietve, de már fel is pattant és keresgélni kezdett zsebeiben. A sok kacat közül hirtelen előkerült a kamrakulcs. A fiú sietve felkapta, mikor megjelent az ajtóban a főnök.

Takács odasietett, és reménykedve, hogy fia elmegy, meghajolt főnöke előtt. A főnök valamilyen papírokat kért. Takács csak a fiát figyelte a szeme sarkából, és felidézte azokat az emlékeket, amikor munka nélkül voltak. A fiú csak álldogált kissé zavartan, de

semmilyen módon nem mutatta ki, hogy indulni készül. A főnök újra megismételte a parancsait, ami kizökkentette Takácsot gondolataiból.

– Azonnal, méltóságos uram!

Kirohant az irodából és átszaladt vagy hat folyosón, mire megérkezett ahhoz az ajtóhoz, amelynek ajtaján ez a szó díszelgett: IKTATÓ. Belépett és gyorsan keresgélgni kezdett a papírok között. Mire megtalálta a dossziékat, amik kellettek, már az egész szobában halomban álltak a papírok. Visszasietett az 578-as ajtóhoz és benyitott.

Fia még mindig azon a széken üldögélt. Előtte pedig ott görnyedt a főnök. Takács szörnyen érezte magát, de nem volt sok ideje eltüntetni félelmét arcáról, mert a főnök már fel is állt és hozzásétált.

– Méltóztassék parancsolni.

– Köszönöm.

Takácsot zavarta, hogy főnöke nem rá tekint, hanem fiára.

– Elbeszélgettünk a fiával. Kedves, értelmes fiúcska.

Takácsnak nagy kő esett le a szívéről, hirtelen úgy érezte, hogy főnöke már nem is emlékszik a reggeli késésére.

– Igen, méltóságos uram, iparkodó, szorgalmas gyerek. – Aztán a fiához fordult: – Most siess haza, fiacskám, édesanyád vár! Szervusz Pistukám!

Miközben ezeket a szavakat mondta, gondolatai még mindig azokat a dolgokat ismételték, amiket a Kopasznak mondott, amikor gyermeke megérkezett: „Haszontalan. Mindig kódorog. A labdán jár az esze, nem a könyvön... csupa piszok vagy. Meg se mosakodtál... vagy megbukott? Majdnem! Majdnem... Pistukám...

Molnár D. Márk – ADSL

Kürkoszinusz

Kréta, Kr. e. 410 körül

Délben erősen sütött a nap, az erdő zölden virított, mellette a fű mint fodros tenger hullámozott.

Egy kentaurral küzdöttem. Aránytalan volt a harc, mivel pajzsom és kardom a fűben hevert. A kentaur állig fel volt vértézve, és kétszer nagyobb volt nálam. Hirtelen nekem rontott azzal a tudattal, hogy erősebb és nagyobb nálam, így legyőz.

Szóval nekem rontott, de én egy váratlan mozdulattal felugrottam a hátára és megkapaszkodtam a vállában. Nagyon fogtam, nehogy leessek róla. Elkezdett futni egy fa felé, én hátra rántottam a vállát, mielőtt a fához értünk volna. Pont oda estem a pajzsom és a kardom mellé. Egy mozdulattal vállba szúrtam a kentaurt, és ő összerogyott...

Egyszer csak az erdőből előbukkant egy kisgyerek, aki azt kiabálta, hogy Kürkoszinusz! Amikor mellém ért, így szólt:

– Siess, mert a falut megtámadták a banditák!

Gyorsan futottunk, de mire kiértünk az erdőből, a falu már lángokban állt. A csata közepén megjöttek a spártai katonák. Az ő segítségük nélkül nem sikerült volna legyőzni a banditákat, mert a parasztoknak nem voltak fegyvereik. A csata végén a spártaiak elüldözték a banditákat. Olyan gyorsan eltűntek, mint ahogy jöttek.

Egy öregember odalépett hozzám. Fehér köpenyt és csuklyát viselt. Botjával tapogatózott. Vak volt. Megszólított:

– Te vagy az, Kürkoszinusz? Hallottam híredről. Sok jót mondanak rólad.

Meghökkentem, mert nem éreztem magam hősnek, de azért hallgattam tovább, amit mondott.

– Tudom, hogy Athénba tartasz. De előbb menj ahhoz az emberhez! – rámutatott egy dagadt férfira, aki fekete ruhát hordott, állát fekete szakáll borította, de a feje kopasz volt. – Majd ő ad annyi pénzt, amennyi elég lesz a hajóútra.

Meg akartam köszönni az öregnek a tanácsot, de eltűnt a szemem elől. Odamentem a dagadt emberhez és köszöntöttem. Ő mogorván így válaszolt:

– Mit akarsz itt te? Én katonákat keresek, nem szájhősöket!

– Milyen munkát tudnál adni? – kérdeztem.

– Neked munkát? Örülj, hogy még élsz!

– Azért megpróbálnék valamit.

– Hát jó, legyen! Van egy tábor egy tisztás közepén, abba az irányba – s egy ösvény felé mutatott. – Ott él néhány furcsa lény, úgy néznek ki, mintha két lábon járó kecskék volnának. Elloptak tőlem egy értékes amulettet, amit egy ládában tartottam. Azt kéne tőlük visszaszerezni. De nem hiszem, hogy sikerülne neked, mert vannak vagy tizenöten – tette hozzá bizalmatlanul.

Megköszöntem a munkalehetőséget, majd arra gondoltam, megvárom az éjjelt, csak akkor támadok. Addig is aludtam egyet.

Amikor fölébredtem, már este volt. Elindultam a tisztás felé. Egyszer csak tüzet láttam a sötétben. Hangtalanul lopakodtam tovább. Már olyan közel jártam hozzájuk, hogy kirajzolódott a formájuk. Tényleg kecskeszerűek voltak, csak éppen két lábon jártak, és a kezük helyén paták voltak. Valamilyen rituálé részeként a tűz körül táncoltak.

Megvárom, amíg elalszanak, és akkor csapok le rájuk – gondoltam. Még sokáig ugráltak a lángoknál, de végül abbahagyták és nyugovóra tértek. Hamar megtaláltam a ládát és benne az amulettet. Úgy döntöttem, nem ölöm meg egyiküket sem.

Visszamentem a faluba és odaadtam a ládikót a tulajdonosának. Megköszönte és adott 500 aranyat. Ez bőven elég lesz a hajóútra!

Pirkadt. A nap első sugarai a kereskedőre estek. Megkérdeztem tőle, merre van a kikötő.

– Menj el Knosszosz városába – válaszolta –, ott biztos találsz hajót, ami elvisz Athénba.

Elindultam hát Knosszosz felé egy kis ösvényen. Körülöttem a túlevelű fákon át sütött a vörös nap.

Dél felé már Knosszosznál voltam. Óriási város volt tele emberekkel, boltokkal. A hegy tetején egy hatalmas palotát pillantottam meg. Egy szembejövőtől megkérdeztem, hol találok a kikötőt. Eligazítását megköszöntem, majd meg is találtam. Mielőtt hajóra szálltam, el kellett döntenem: kinek az oldalán harcoljak, a spártaiakén vagy az athéniakén. A spártaiak segítettek a falunál, de most az athéniak állnak nyeresre. Megvárom a holnapot – határoztam el –, akkor talán jobban tudok dönteni.

Másnap úgy határoztam, zsoldos leszek, és amelyik fél felkér, annak az oldalán fogok harcolni. Először elmegyek Athénba próbálkozni, és ha nem sikerül, megyek Spártába. Előtte elmegyek egy fegyverkereskedőhöz jobb páncélt és fegyvert venni.

Miután kiválasztottam a fegyvert és a vértet, visszatértem a kikötőbe. Elég hamar találtam egy Athénba tartó bárkát. Megfizettem az útdíjat, és felszálltam rá. Elég ronda utasokkal hozott össze a sors. Majdnem mind katona volt.

Déltájra már el is indultunk. Este a lemenő nap a víz tükrén szikrázott. Csodálatos látvány volt, ahogy megcsillan a vörös fény a hullámokon.

Álmomban megjelent az öregember, akit a falu megmentésekor láttam. Azt mondta:

– Jól döntöttél, hogy Athénra mész, és először velük próbálkozol. Igaz, ez nem a te csatád, ezt a spártaiak fogják megnyerni. De ezt senkinek nem mondhatod el, mert úgyse hinné el senki neked.

Mikor felébredtem, már megérkeztünk Athénba, a bárka a kikötőben állt.

Miközben kerestem a kaszárnyát, azon gondolkodtam, mit jelenthet az, amit az öreg mondott. Hogy értette azt, hogy a spártaiak nyernek majd? És honnan tudja, hogy senki nem fog hinni nekem? Remélem, ezekre a kérdésekre majd megtudom a választ.

Megtaláltam a kaszárnyát és ott megkérdeztem, hogy mikor indul harcba a legközelebbi katonai egység. Azt a választ kaptam, hogy az éjjel. Csatlakoztam hozzájuk zsoldosnak, majd elmentem egy kocsmába inni. De nem tudtam lenyelni egy korty bort sem, mert úgy éreztem, nem jó hírre iszom.

Már esteledett, mikor visszamentem a kikötőbe a holmimért. Ott felöltöztem, majd útban a kaszárnyához az járt a fejemben, hogy túlél-e a csatát vagy sem. A katonák már elindultak a ütközet helyszínére felé. Utánuk futottam. Amikor a csatatérhez értünk, ott már javában folyt a harc. Sokáig küzdöttünk, de végül áttörték rajtunk. Egy nyílveendő a nyakamba fúródott. Hirtelen elsötétült a világ, de aztán a sötétségből előlépett az öreg:

– Én mondtam, hogy nem a te csatád!

Nem tudtam megszólalni a nyílveendő miatt. Az öregember eltűnt a sötétben, én pedig elaludtam. Szemem előtt lepergett az egész életem...

Fejlesztési díj 2006

Augusztusban hirdették meg a „Fejlesztési díj 2006” pályázatot az európai schoolnet támogatásával. A lehetőség az Európai Unió összes országára kiterjedt. Lehetett pályázni fotóval, multimédiás prezentációval, plakáttal.

Én az alábbi fényképpel nyertem el Magyarországon az első helyezést.

A nyeremény az első hat helyezettnek egy háromnapos brüsszeli út volt (ahonnan november 14-én érkeztem haza). A program egy egész napos díjátadási ceremóniából állt, de ezenkívül nyílt lehetőség városnézésre is.

Az EU 25 országából minden első helyezett áprilisban kiutazhat Afrikába egy hétre tanári kísérettel.

Érdemes pályázni!

Benkő Dóri – Kabaré

MÁSIK SZÍNHÁZ

Háy János

A Gézagyerek

Istendráma két részben

Gézagyerek	Béres Miklós
Rózsika néni	Irodenka Beatrix
Banda Lajos	Preisznér Miklós
Herda Pityu	Hann Péter
Krekács Béla	Szöllősy Zoltán
Laci bácsi	Huszár András
Szomszéd férfi	Fekete Ádám
Szomszéd nő.....	Bánfalvi Zsófia
Marika.....	Vokó Krisztina
Vízike.....	Simon Erzsébet
Karesz.....	Molnár Bálint
Fény	Cseri Eszter
Hang.....	SchepácZ András
Asszisztens, jelmez, sűgő	Jakab Judit
Rendezés	Majer Tibor

Bemutató: 2006. december 3-án, vasárnap este 7 órakor
a Közgazdasági Politechnikum színháztermében, 1096 Bp., Vendel u. 3.

További előadások: december 6-án, 9-én, 13-án este 7 órakor.

Jegyeket Jakab Judittól vagy a masikszinhas@freemail.hu címen lehet igényelni.

Parti Nagy Lajos: Zsírvasárnap

Mint valami napszürke dunyhát, léghabot, úgy pofozgatja a szél a Duna felől az ólmot, a benzint, ezt az egész lomha, koratavaszi közeget, amit levegőnek hív az ember, s él vele, persze, ahogy lehet. Beszívja, átlát rajta és kapkod érte. Sétaidő van, vasárnap. Hosszú sor áll a fehér sátor előtt, akárha banánért, azért a fagyott, fekete banánért vagy emdéef-sonkáért húsvét táján. Lóveronaiért – észre se venni, hogy kicsit édesebb. Egy hosszú, laza sor, kivált a vége foszladozó, úgy álldogál ott mindenki, mintha épp csak, mintha véletlenül. Épp beáll, mit lehet tudni, ingyen van, ennyit megér, ennyi törődést megér.

– Csak nem ez az?

– Dehogynem ez az.

– Ne csináld már, hogy ide be akarsz állni! – mondja a férfi és megáll. Zsebben a keze, nem néz sehová. Téblábolnak hát a sor vége körül, lestrapáltak, túlsúlyosak, ahogy az itt szokás, koraközépkorú pár. Mindkettőn farmerruha, talpig Isztambul.

– Mér? – fordul vissza a nő, tulajdonképpen már a sorból. – Nem azért jöttünk, hogy megnézzük?

– Hát jól van, megnéztük, húzzunk! – De azért a férfi is közelebb lép, nem kell itt hangoskodni, na. Nézi a nő homlokát, ácsorognak, véletlenül éppen ott, ahol a sor van, de semmi több. Egy abbamaradt séta.

– Joci, ne izélj, kibírjuk azt a fél órát!

– Kibírni ki, de ha egyszer nincs kedvem, mit csináljak.

– Álljál be, azt. Megígérted.

A férfi hallgat, rágja a szája szélét, húzkodja a szemöldökét, hogy csak nőekkel ne kezdjen az ember, de nincs aki visszanézzen, itt nem néz senki senkire, csak áll és reménykedik.

– Jól van, én akkor is kivárom – mondja a nő.

– Hát várjad. Mondtam, hogy ne várjad? – Áll a Joci oldalt, dacos és szerencsétlen, érzi, sokkal föltűnőbb ez a kilógás, mintha fogná és beállna, ne is látsszon. Meg az asszony is hangosabb, mint kéne vagy illene, mindenki hallja, hogy hát nem-e azt beszéltek meg, hogy törődnek az egészséggel, úgymint kénytelen közelébb húzódni, nem tartozik ez másra, az egészséggel. – Okés, okés, csak hallgassál már! –

Hát hallgatnak. Isztambulné belekarol az urába, csak nem fél a férfi egy tűszúrástól, mondja, és ad egy pusztit a dzseki gallérjára. De az csak bámul komoran.

– Milyen tűszúrás? Nem azt írták, hogy van egy gép, és az kiadja?

– Ki hát, de egy csöpp vér csak kell.

– Francnak kell. – A Joci egy kicsit kifele fordul, a város fele, a séta fele, bizonytalanul kotorászik a zsebében.

– Most meg minek gyűjtöl rá?

– Mit minek? Jólesik, annak. – Behorpad a frissen borotvált arc, s fújja a füstöt a föld felé. Tenyerébe fordítja a cigarettát, dugja el, ahogy tudja, rajzolgat a betonra a Lehel téri sportcipővel.

– Legalább itt a sorban kibírhatnád, hogy nem.

– Nem, anyukám, én nem állok sorban. Te állsz sorban, én csak várlak, amíg el nem megyek és iszok egy sört.

– Hát akkor hol állsz? Akkor mondjad meg, hogy hol állsz, ha nem a sorban?

A férfi nagyot fúj, na jó, gondolja, ebből most már öneki elég, s megfordul, emeli a lábát, mint a filmekben. Ne már a fark csóválja a kutyát! S marad is úgy, megfordulva, lépve is, nem is. – Nézzed e – mondja a nő –, ott elől adnak prospektust, hozzá már egyet inkább! – A Joci erre befejezi a dacos mozdulatát, s mint aki véletlenül arra kószál, s épp megnézi, mi az ábra, szerez egy tájékoztatót. Na bumm, hoz egyet, mi van abban. Bepillant közben a sátorajtón, riadalom és bosszúság az arcán, azt hiszi, fölény. S megy vissza az asszonyhoz.

– Na nesze, itt van.

Lassan halad a sor, Isztambulék araszolnak, az Ili olvasgatja a prospektust, a Joci meg nézi, addig se kell másfelé. – Tessék – bök rá a papírra az asszony –, ide van írva. „A koleszterin értéke mellett az infarktus elméleti kockázatát is megadja.” Nem jobb, ha tudod, mi az ábra? Hogy kapol-e infarktust?

– Nem – morogja a férfi. – Maradjál már, Ili, magadnak! – Az asszony megint belékarol.

– Figyelj már, de komolyan, ha úgyis itt ácsorogsz, nem mindegy, ha megnézed te is?

Nem én szokom mondani, hogy itt szorít, meg ott szorít. Meg hogy mindjárt infarktust kapok.

– Jól van, na. Beállok, be vagyok állva. – A Joci elpöcköli a csikket, zsebre dugja a kezét. – Tessék. Jobb most?

– Jobb. – Az Ili hallgat, vonogatja a fehér retikült, levesz a férfi hajáról valami szöszöt.

– Mond az ember mindent, attól még nem beteg.

– De szokod igenis mondani, hogy nem vagy jól.

– Mondom, mondom, ki a franc van itt jól?

– Okés, de lehet vele törődni, ezek is írják.

Izélik a vérnyomást is, hallod? – A Joci bólint, hogy persze, tudja ő, nem hülye ő. A kérdésre, hogy mikor is volt utoljára orvosnál, közli, hogy mintha nem tudná az asszony, hogy hat éve a csempézéskor a körmével. Vagy hét.

– Na ugye. Asszed árt!?

– Csak te ne naugyézzél! Álljál be, méreckedjél, mondtam, hogy megvárlak.

– Az előbb azt mondtad, te is beállsz.

– Azt mondtam, hogy amíg várlak, esetleg megnézetem. Ezt mondtam.

Hallgat az Ili sértetten, remeg egy kicsi ránc az orra tövében. Egyszer majd fölbukik neki a Joci, aztán nézhet, erre gondol, meg hogy többet kéne krémezni, nem nyomni ki a mitesszereket, megpróbálni az asszonytornát, az agy-kontrollt, s hogy vajon visszacsukta-e rendesen a mélyhűtőt. Szorítja a retiküljét, lépegetnek előre.

– És akkor az a gép tényleg megmondja, mi?

– Meg hát – feleli gyorsan az asszony –, legalább a kockázatodat meg, azt írják. Itt van e, a férfiaknak több a rizikófaktor, zsíros evés, dohányzás, minden.

– Ez az egész szar, ez a rizikófaktor – fakad ki a férfi, de többen hátranéznek, erre elhallgat.

– Figyúzd, a velőbe mennyi van! – Nagy papírtáblát lóbál a szél a sátorajtón, azt vizsgálgatja az asszony. – Meg a májba. A tojásba. A rántotta egy időzített szívbomba, azt mondták a rádióba. Meg az oldalas, odanézz! Szalonnát se veszek többet.

– Valamit csak kell tán zabálni, ha az ember dolgozik.

– Almát. Meg répát, szójababot.

– De mostan aztán már tényleg maradjál magadnak a hülyeséggel – sziszegi a férfi és kotorászni kezd a zsebében. Isztambulné

hózzásimul, hogy jól van, jól van, ne haragudjon, de hát tényleg kéne az életmódon változtatni, ha semmi disznóság nem derül ki, akkor is. És hogy majd lassan vegye le a Joci a vérnyomáshoz a dzsekijét.

Meg hogy szia, ügyes legyél.

Előbb az Ili, aztán a férfi tűnik el a fehér sátorban. Isztambul József úgy lép be, akár valami butikba, harisnyaboltba, görbén, behúzott hassal, s tán még a próbababának is köszönne, ha volna itt olyan.

Dél van, lompos, ünnepélyes csend, a Bazilikában szól a harang.

Negyedóra se telik el, mikor kijön az asszony. Piros füzetkét gyűröget a kezében, sétál föl-alá, repked a szeme, lesi a sátrat. Nem sokat vár, hisz jön a Joci is hamar, zsebre rak egy kis bilétát, olyan az arca, mint fürdés után, vörös és ünnepélyes. Isztambulné megkérdezi, hogy neki, a férfinak nem adtak-e veszélyességi füzetet.

– Akartak, de mondtam, hogy a feleségem ügyis kap, egy családba elég egy. – Átkarolja az asszonyt, hogy akkor most már induljanak, de aztán állnak csak, néznek maguk elé. Vékony az Ili hangja, mikor megszólal, mosolyog, mint a hideg leves.

– Nekem magas lett.

– Nekem is, a kurva életbe, de hát mondtam én, hogy szorít. Nem mondtam? Azért magas, mert szorít. Mert nagy a kockázatod. – Az Ili belerakja a szives füzetet a retikülbe, nézi az urát.

– Mondták, hogy ne dohányozzál?

– Mondták, naná, mit mondjanak?

– Meg hogy meg kell tartani a zsírszegénységet, azt is mondták?

– Azt is mondták.

– Én meg tök potyára kivettem reggel a karajt a mélyhűtőből.

– Na és ha kivetted – mondja a férfi, szájába vesz egy gyufát, rágja, kiköpködi. Megveregeti az asszony hátát. – Megijedtél, mi?

– Hát meg, naná. Mér, te nem?

– Nem arról van szó, hogy megijedtem vagy nem.

– Hanem miről? – kérdezi az asszony, és hogy nem kéne-e venni leértékelt halolajat, azt írják, kifejezetten jó rá, ilyen kis kapszulákba vagy mibe.

– Eredjél mán, gyógyszer kell erre, körzeti orvos, fel kell keresni, azt mondták. Gyógyszer kell erre, nem ilyen francok – köpi ki a második gyufát a Joci.

– Na látod, hogy megijedtél – mondja az asszony.

– Nem arról van szó – mondja a férfi.

– Hát?

– Erről a szarról, erről az egész szarról. Na, húzzunk el innét! Eszöl egy fagyit?

– Mit tudom én már, lehet hogy az is tele van vele, a fagyit. Minden tele van infarktussal.

– Akkor most mi legyen – kérdezi a Joci.
– Mi lenne – bújik hozzá az asszony, de egészen be a hóna alá.

– Mozogjunk! Legalább mozogjunk, Jóska!
És mozognak, lassan, óvatosan mozogni kezdenek, nehogy direkt ott érje őket a Deák téren a halál, két túlsúlyos, koraöreg galamb a verőfényes, ólomboldog Budapesten.

*A hullámzó Balaton – Novelláskötet
Jelenkor Kiadó, Pécs, 1994.*

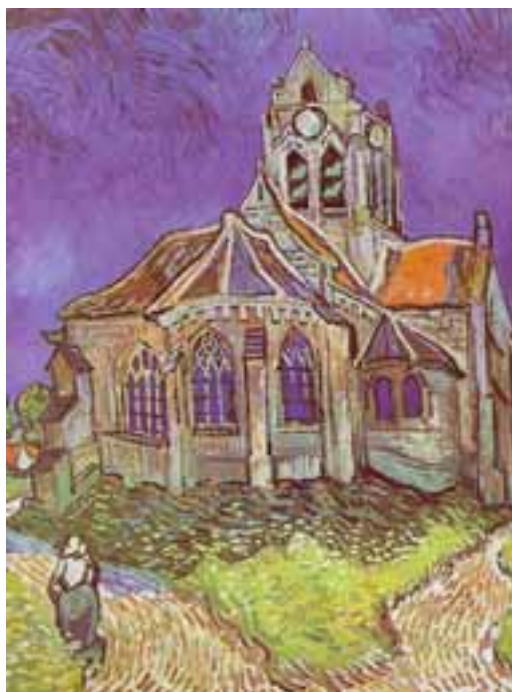
Az

ELŐSZOBA GALÉRIJA

2006. november 6-tól

van gogh - képek

reprodukcioit mutatja be.

Ezzel a tárlattal szeretne kedvet csinálni mindenkinek a 100 éves Szépművészeti Múzeum Van Gogh Budapesten című 2006. december 2-án nyíló kiállításához, ahol a posztimpresszionista holland festő csaknem nyolcvan alkotását tekintheti meg a nagyközönség.

Ajánló oldal

Incze Ágnes: Randevű

Történetek tehát vannak, mégpedig történhetnek a mai Budapesten is, az orrunk előtt – állítja Incze Ágnes két nagyjátékfilmje, az *I love Budapest* és a *Randevű*. Mindkettő mai, fővárosi történet, hétköznapi szereplőkkel.

A rendező a mesejellegét mindkét esetben egy csodás elemmel próbálja erősíteni, amelyet a filmek legvégén vet be. Míg az *I love Budapest*-ben ennek volt helye és funkciója, addig a *Randevű*-ben teljesen fölösleges és önmagáért való. Ez sem mellékes, de nem ez a fő baja a *Randevű*-nek.

A történet 1950-ben kezdődik. Egy fiatal, tüdőbeteg nő haldoklik a kórházban, mellette a kislánya játszik a földön. Ez a film legszebben megkomponált jelenete. A nő hamarosan meghal, majd a kislánnyal, Rózsikával ötvenhat évvel később találkozunk újra, aki immár idős, hajléktalan asszony, szintén tüdőbeteg. Rózsika gyűjtögető életmódot folytat, mindent, ami megtetszik neki, magával visz, magára akaszt. Így tesz egy útlevelemmel is, amely egy földön heverő motoros srácé, Norbié. Norbi, az újjgazdag surmó külföldre készül a haverjaival, ám hamarosan konstatálja, hogy meglopták. Amíg elérkezünk a konfliktus kezdetéig, megismerjük még Ildit, a hajléktalanszálló nővérét, és Irént, az egyik lakót. A konfliktus pedig a Rózsikától is ellopott útlevelemmel felkutatása, amelyben Norbi, Rózsika, Ildi és Irén vesznek részt.

A film gerincét lényegében ez a „kirándulás” adja. Ez az ok, amiért a négy szereplőnek egy ideig köze lesz egymáshoz, amiért együtt vannak. Hiszen átlagos körülmények közt Norbinak a három nő közül egyikkel sem lenne semmi kapcsolata. És most miért kell, hogy akármi közülük is legyen egymáshoz? Azért, hogy Norbi szociálisan érzékeny legyen, hogy kiiktassa magából a hajléktalanok iránt érzett előítéleteit. Amikor néztem a filmet, sokáig fel sem merült, hogy erről lehet szó, később már drukoltam, hogy csak ezt ne. Úgy gondolom, ezért nem érdemes néhány teljesen árnyalatlan, életszerűtlen, igen egyoldalú szerepet megírni – Norbi alakját kivéve –, majd ezeket kifejezetten tehetséges színészekkel eljátszatni. Norbi azért kivétel, mert a történet során egyedül az ő jelleme fejlődik. Jellemfejlődése a szociálisan érzékennyé válás folyamata. Ez azért nem elég hiteles, mert a film mindössze két nap történetét beszéli el.

A *Randevű*-nek van egy transzcendens vonala is. Irén Rózsika ötvenhat éve halott anyjának a reinkarnációja. (Mindkét szerepet Szamosi Zsófia játssza.) Vagyis az anya és a lánya újra találkoznak, anélkül, hogy tudnának a kapcsolatáról. Mégis létrejön közöttük egy szavakkal nem kifejezhető, a tekintetük útján kommunikáló kapcsolat.

A szépelgés és az érzélgés (nem az érzelmesség!) itt kezdődik el, de ennél nagyobb gond, hogy a csodás elemmel telített, ám hétköznapi történet nem fér meg ezzel a transzcendens vonallal. Se a film, se a néző nem bírja el egyszerre mind a kettőt.

Az *I love Budapest* utolsó jelenetében ketten autóval menekülnek üldözőik elől, majd egyszer csak a levegőbe emelkednek. A *Randevű* végén Irén és Rózsika a hajléktalanszállóban, egy ablak előtt állnak – Rózsika ekkor már súlyos beteg. Hirtelen kitörnek az ablakok, és a hajléktalanok kirepülnek. Vadregényes, talán indonéz tájakon visz az útjuk. Mi ez? Megváltás? Megszabadítás? Maga a mennyország? Itt kéne következnie a katarzisanak?

Nem tudni. Az mindenesetre biztos, hogy ez az a pont, ahol bátran kimondhatjuk, a mű önmagát teszi nevetségessé.

Érdemes azért megemlíteni a film egyetlen igazi értékét, a színészi játékot. Pap Vera (Rózsika), Szamosi Zsófia (Irén), Danis Lída (Ildi) és Zrínyi Gál Vince (Norbi) mind remekül játszanak.

A tartalomból

Az Iskolatanácson történt.....	2
IB-határozatok.....	4
Mámmoros sorok.....	6
Fábián Péter az ECDL-ről.....	7
Sporthírek.....	8
Irodalmi házi verseny.....	9
Az éjszakai szövegmondók.....	11
Székács Tamás a Twin Peaks-maratonról.....	12
Baranyai Tamás Európa-bajnok.....	14
Dávid Bence a népszerűségről.....	15
Mi ciki Ferenczi Márton szerint.....	15
Papp János lúzere.....	16
Békés Bálint Henrikkel beszélget.....	17
Fekete Zsófia mint Arisztotelész.....	18
Muhi Vera – Mátyás király.....	19
Lamboy Laci kulcsa.....	20
Molnár Márk Kosztolányi nyomán.....	21
Pájer Domi Kürkoszinosza.....	23
Fejlesztési terv.....	25
Másik Színház: A Gézagyerek.....	26
Parti Nagy Lajos: Zsírvasárnap.....	27
Van Gogh Budapesten.....	29
Békés Bálint randevúzik.....	30
Keresztrejtvény.....	31
Aranyköpések.....	32

Az illusztrációk a gólyaklipekből SZÁRMAZNAK. KÖSZÖNÖM, CSONCSI!

**Az angol nyelvi munkacsoport a
tavalyi sikerre való tekintettel ismét**

BETŰZÉSI VERSENYT (SPELLING CONTEST)

hírdet meg.

**Időpont: 2007. január 17. szerda
14:30**

**További részletek és jelentkezés:
Bálint Gábor és Fekete Ádám**

Aranyköpések

- Babitsnak már fiatal korában meglátszott a tehetsége.
- Irisz is a szecesszió képét mutatja.
- Babits: In Horatio – Ebben a kötetben szerepel a Fekete Ország (!) című vers is, ami egy pesszimista és jajongó vers.
- Babitsot jellemzi a költői beszédhelyzet.
- Babicts
- A rím ismétlődése teszi egységessé a verset.
- Az Ősz és Tavasz (!) között című versben ez a motívum jelentősen megfigyelhető.
- Folyamatos láncot láthatunk a képek között.
- Nagyon kihangsúlyozza a halált.
- Szinte ordít a költői én.
- A 30-as években Hitler is már megjelent a köztudatban.
- A hajón kitörik a vihar.
- A cethal gyomrában nem a legjobb.

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Felelős kiadó: Molnár Lajos

Felelős és tördelő szerkesztő: Jakab Judit

Postacím: 1096 Budapest, Vendel utca 3.

e-mail: jjudit@poli.hu, internet: www.poli.hu, helyi hálózat: P:\poligraf

Készül a Közgazdasági Politechnikum sokszorosító műhelyében